

## BRÅNEÅSEN, SARPSBORG, OSLO OG VIKEN FYLKE

Fagbeskrivelse / OKR 07.05.2019

Lokalitetsnavn: BRÅNEÅSEN  
Kommuner: Sarpsborg  
Fylke: Oslo og Viken  
Naturtyper: Furu – og granskoger  
Kartblad (M 711 – serien): Vansjø 1913 IV  
UTM-km-rute (sentralt): PL 13, 84-85  
Vernekategori: Naturreservat  
Areal: Ca. 257 dekar  
Høyde over havet: 87 – 133 m.o.h.  
Berørte eiendommer: Sarpsborg: 2026/1  
Planstatus: LNF i kommuneplanen

**Beliggenhet:** Området ligger nordvest i Sarpsborg nær grensen til Råde og Våler kommuner, ca. 1 km sør for Ravnsjøen. Området grenser til skogsveger både på øst - og vestsiden.

**Formål:** Formålet med naturreservatet er å bevare et skogområde med mye gammel barskog i en region med lite gjenværende eldre naturskog. Området er preget av mer produktive furu – og granskoger. Skogen har et godt restaureringspotensial mot grov skog. Lokaliteten vil bli liggende i en region med flere skogreservater, noe som er positivt i en landskapsøkologisk sammenheng for biologisk mangfold knyttet til naturskog. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

**Naturfaglig beskrivelse / verdier:** Topografien er preget av en markert ås i sør (Bråneåsen) med tilhørende lisider og et ganske flatt platå nordover fra åspartiet. Arronderingen vurderes som god.

Berggrunnen består av gneis og unntaksvis kan kalksilikatlinser forekomme. Løsmassedekningen er overveiende sparsom og bart fjell dominerer. I øst forekommer mindre partier med hav – og fjordavsetninger. I nordvest er det områder der humusdekket ligger rett på berggrunnen.

Skogen i øst og sør er i hovedsak furudominert bærlyngfuruskog mens røsslyngdominert furuskog dominerer på skrinnere rygger. I vest dominerer blåbærgranskog. I hovedsak er det eldre naturforynget skog i området. De furudominerte arealene er ofte flersjiktet der grana vokser i undersjiktet. De grandominerte arealene i vest er ensjiktet til svakt flersjiktet. Furu og gran er dominerende treslag og det er lite løvtrær. Av disse er det mest bjørk, men det finnes noen osperspredd. Det er lite dødved i området, men stedvis i vest er det mindre sammenbrudd med en del gangadd. Spredt finnes noen grove, høyreste furu – og ospetrær. Skogen har et godt restaureringspotensial mot grov skog. Vegetasjonen domineres av nøysomme lyngarter. Det finnes et par mindre myrer i området.

Det er avgrenset ett kjerneområde som har spesielle kvaliteter i form av gammel lavlandsgranskog.

**Artsmangfold / truede arter:** Det er påvist få signalarter innenfor området. Det er gjort funn av gammelgranlav og lungenever. Tidligere er gubbeskjegg registrert i området. Verneforslaget ligger i et område med flere skogreservater og foreslåtte reservater og vil således inngå i et cluster av fremtidige verneområder. Dette er positivt i en landskapsøkologisk sammenheng og for det biologiske mangfoldet knyttet til naturskog.

**Verneverdier:** Bråneåsens miljøverdier er knyttet til at dette er et godt arrondert restområde med i hovedsak eldre og naturlig foryngt gran – og furuskog i et hardt drevet skoglandskap. Restaureringskvalitetene er gode, da skogen nesten ikke består av røsslyng eller knausfuruskog. Stedvis er det grove dimensjoner, og de vestre deler har potensial til å kunne utvikle nokså grovvokst skog.

Området oppfyller mangler ved skogvernet i Norge ved å bidra til å skape større grad av økologisk sammenheng mellom eksisterende områder med vernet skog og at området i noen grad bidrar til økning av andel vernet skog på høy/svært høy bonitet og ellers på produktiv mark. Samlet vurderes at området har middels god mangeloppfyllelse. I den naturfaglige kartleggingen som Asplan Viak gjennomførte i 2018 ble området gitt \*, på en skala fra 0 til \*\*\*\*, der verneverdien øker med antall stjerner.

**Påvirkning:** Det er lite dødved i området noe som kan forklares ved tidligere plukkhogster /gjennomhogster. De grandominerte arealene i vest er ganske ensjiktet. I et parti i nordøst er grana plukket ut mens overstandere av furu er satt igjen. Det finnes også noen mindre arealer ungskog innenfor området.

**Forvaltning:** Fri utvikling av skogen er det beste for å ivareta og videreutvikle naturmangfoldet i området. Det vil etter hvert utvikles dødvedkvaliteter som gir opphav til habitater for spesielle arter. I denne sammenheng er det et potensiale for videre utvikling av det biologiske mangfoldet.

**Litteratur / kilder:**

-Midteng R. 2019: Naturverdier for lokalitet Bråneåsen, registrert i forbindelse med prosjekt Statskog 2018. NaRIN faktaark. Asplan Viak. (weblink: <http://biofokus.no/narin/?nid=6496>)